

- Πολυθρονακές μέθοδοι •

Προκαταρκτικά:

Συμβολισμοί και Παραδείγματα

$$\begin{cases} y' = f(t, y), & a \leq t \leq b \\ y(a) = y_0 \end{cases}$$

$$f: [a, b] \times \mathbb{R}^m \rightarrow \mathbb{R}^m$$

$$\text{Έστω } N \in \mathbb{N}, h = \frac{b-a}{N}, t^n = a + nh, n=0, \dots, N$$

(Δεν υπάρχουν εδώ $t^{n,i}$)

Παράδειγμα διθρονακής μεθόδου:

$$y^{n+2} - y^n = 2h f(t^{n+1}, y^{n+1}), n=0, \dots, N-2.$$

Πώς προκύπτει;

1^{ος} τρόπος: Αριθμητική διαφοράση

$$y'(t^{n+1}) = f(t^{n+1}, y(t^{n+1}))$$

Με

$$y'(t^{n+1}) \approx \frac{y(t^{n+2}) - y(t^n)}{2h}$$

Έχουμε

$$\frac{y(t^{n+2}) - y(t^n)}{2h} \approx f(t^{n+1}, y(t^{n+1}))$$

Αντικαθιστώντας το \approx με $=$ και τα $y(t^i)$ με y^i , $i=n, n+1, n+2$ οδηγούμαστε στο βήμα της μεθόδου.

2^{ος} τρόπος: Αριθμητική ολοκλήρωση

$$y'(t) = f(t, y(t)) \Rightarrow$$

$$\int_{t^n}^{t^{n+2}} y'(t) dt = \int_{t^n}^{t^{n+2}} f(t, y(t)) dt$$

$$\xrightarrow{\hspace{10em}} = y(t^{n+2}) - y(t^n)$$

$$\Rightarrow y(t^{n+2}) - y(t^n) = \int_{t^n}^{t^{n+2}} f(t, y(t)) dt$$

Προσεγγίζουμε το ολοκλήρωμα στο δεξί μέλος με τον τύπο του μέσου και παίρνουμε

$$y(t^{n+2}) - y(t^n) \approx 2h f(t^{n+1}, y(t^{n+1}))$$

Ανακαθίσταμε το \approx με $=$ και τα $y(t^i)$ με y^i , $i = n, n+1, n+2$ οδηγούμαστε στο βήμα της μεθόδου.

Αυτή η μέθοδος είναι άμεση (για τον υπολογισμό του y^{n+2} δεν χρειάζεται να λύσω κάποια εξίσωση).

• Μέθοδος του Simpson:

y^0, y^1 δεδομένα

$$y^{n+2} - y^n = \frac{h}{3} [f(t^{n+2}, y^{n+2}) + 4f(t^{n+1}, y^{n+1}) + f(t^n, y^n)],$$

$n=0, \dots, N-2$

Τύπος κατάθεσης:

Όπως προηγουμένως έχουμε

$$y(t^{n+2}) - y(t^n) = \int_{t^n}^{t^{n+2}} f(t, y(t)) dt$$

Προσεγγίζουμε το ολοκλήρωμα στο δεξί μέλος με τον τύπο του Simpson και παίρνουμε

$$y(t^{n+2}) - y(t^n) \approx \frac{h}{3} (f(t^{n+2}, y^{n+2}) +$$

$$4f(t^{n+1}, y^{n+1}) + f(t^n, y^n))$$

Ανακαθίσταμε τα \approx με $=$

και οδηγούμαστε στο βήμα της μεθόδου.

Τύπος του Simpson:

$$\int_c^d f(x) dx = \frac{d-c}{6} [f(d) + 4f\left(\frac{c+d}{2}\right) + f(c)]$$

Αυτή είναι μια πεπλεγμένη διτμηματική μέθοδος.

Εστω $k \in \mathbb{N}$. Η γενική k -βηματική μέθοδος περιγράφεται από $2k+2$ ^{πραγματικές} σταθερές $\alpha_k, \dots, \alpha_0, \beta_k, \dots, \beta_0$ και είναι της μορφής

$$\left\{ \begin{array}{l} y^0, \dots, y^{k-1} \text{ δεδομένα} \\ \alpha_k y^{n+k} + \alpha_{k-1} y^{n+k-1} + \dots + \alpha_0 y^n = h [\beta_k f(t^{n+k}, y^{n+k}) + \dots + \beta_0 f(t^n, y^n)] \end{array} \right.$$

$n=0, \dots, N-k$

Υπόθεση: $|\alpha_0| + |\beta_0| > 0$
 $\alpha_k \neq 0$

(μέθοδοι με $\alpha_k = 0$ και $\beta_k \neq 0$ είναι αίχρηστες!)

Χ.π.τ.χ πολλές φορές υποθέτουμε ότι $\beta_{k-1} = 1$

Αν $\beta_k = 0$, η μέθοδος είναι άμεση (δεν απαιτείται επίλυση εξίσωσης για τον υπολογισμό του αγνώστου y^{n+k}).

Αν $\beta_k \neq 0$, η μέθοδος είναι πεπλεγμένη.

Υπολογιστικό κόστος ανά βήμα:

Ένας υπολογισμός της f ανά βήμα (πολύ χαμηλό!!)

Στην περίπτωση πεπλεγμένης μεθόδου πρέπει να λύσουμε και ένα σύστημα της μορφής

$$\ast \left[\alpha_k y^{n+k} = h \cdot \beta_k f(t^{n+k}, y^{n+k}) + q^n \right]$$

με γνωστό q^n . Αυτό είναι ένα σύστημα με m εξισώσεις και m αγνώστους.

(Στην περίπτωση μεθόδων RK το αντίστοιχο σύστημα έχει $m \cdot q$ εξισώσεις και $m \cdot q$ αγνώστους).

Μειονέκτημα: Οι πολυβηματικές μέθοδοι υστερούν έναντι των μεθόδων RK όταν αφορά τις ιδιότητες ευσταθείας.

Υπαρξη + μοναδικότητα των προσεγγίσεων.

(α) Στις απειρες μεθόδους προφανεis χωρίς περιορισμούς στην f ή στο h

(β) Πεπεγμένες μέθοδοι:

(β₁) Η f ικανοποιεί τη συνθήκη του Lipschitz:

Όπως ακριβώς στην περίπτωση της πεπεγμένης μεθόδου του Euler αποδεικνύεται ότι οι προσεγγίσεις είναι καλά ορισμένες για αρκετά μικρό h .

(β₂) Η f ικανοποιεί τη μονόπλευρη συνθήκη του Lipschitz.

Αν ακθ $\gamma > 0$, τότε οι προσεγγίσεις είναι καλά ορισμένες χωρίς περιορισμό στο h .

Η απόδειξη είναι εντελώς αντιστοίχη με την περίπτωση της πεπεγμένης μεθόδου του Euler.

Συνήθως οι αρχικές προσεγγίσεις y^1, \dots, y^{k-1} υπολογίζονται με μια μέθοδο RK.

Άλλα παραδείγματα πολυημεματικών μεθόδων

I. Μέθοδοι ανάδρομων διαφορών

Έστω $k \in \mathbb{N}$. Θεωρούμε το πολυώνυμο $P_{n,k} \in \mathbb{P}_k$ τ.ω

$$P_{n,k}(t^{n+i}) = y(t^{n+i}), \quad i=0, \dots, k.$$

Απλάδι $P_{n,k}$ είναι το (αγνωστό) πολυώνυμο παρεμβολής της y στα σημεία t^n, \dots, t^{n+k} .

Αυτό εκφράζεται συνάρτηση των (αγνωστων) τιμών $y(t^n), \dots, y(t^{n+k})$

Στη σχέση

$$y'(t^{n+k}) = f(t^{n+k}, y(t^{n+k}))$$

προσεγγίζουμε την $y(t^{n+k})$ με την $P'_{n,k}(t^{n+k})$. Αντικαθιστώντας μετά το x με $=$ και τα $y(t^p)$ με y^p , $p=n, \dots, n+k$, οδηγούμαστε στο

κ-βηματική μέθοδος αυτάνομων διαφορών

Η κ-βηματική μέθοδος αυτάνομων διαφορών είναι:

$$\left\{ \begin{array}{l} y^0, \dots, y^{k-1} \text{ δεδομένα} \\ \sum_{j=1}^k \frac{1}{j} \nabla^j y^{n+k} = h f(t^{n+k}, y^{n+k}), \quad n=0, \dots, N-k \end{array} \right.$$

$$\text{με } \nabla^1 y^n = y^n - y^{n-1},$$

$$\nabla^j y^n = \nabla^1 (\nabla^{j-1} y^n).$$

Η μέθοδος είναι πεπεγμένη.

Αυτές οι μέθοδοι χρησιμοποιούνται πάρα πολύ στην πράξη για $k=1, \dots, 6$. (για $k > 6$ είναι σχεδόν άχρηστες).

↳ (όχι ευστάθεις π.α.)

Για $k=1$ η μέθοδος αντιστοιχεί με την πεπεγμένη μέθοδο του Euler.

15/19/17

Πολυθρονακές μέθοδοι

$$\begin{cases} y' = f(t, y), & a \leq t \leq b \\ y(a) = y_0 \end{cases}$$

$$y(0) = y_0$$

$$N \in \mathbb{N}, \quad h = \frac{b-a}{N}, \quad t^n = a + nh, \quad n=0, \dots, N$$

$$(1) \begin{cases} y^0, y^1, \dots, y^{k-1} \text{ δεδομένα} \\ \text{ακέραια } y^{n+k} \dots \text{ από } y^n = h [b_k f(t^{n+k}, y^{n+k}) + \dots + b_0 f(t^n, y^n)], \quad n=0, \dots, N-k \end{cases}$$

Παραδείγματα

• Μέθοδοι αδιάφορων διαφορών

• Μέθοδοι Adams

$$\begin{cases} y^0, \dots, y^{k-1} \text{ δεδομένα} \\ y^{n+k} - y^{n+k-1} = h \sum_{j=0}^k \beta_j f(t^{n+j}, y^{n+j}), \quad n=0, \dots, N-k \end{cases}$$

Οι άμεσες εξ' αριστερών (εμβαδία για $b_k=0$) λέγονται μέθοδοι ^{των} Adams-Bashforth, οι ανεξέλεγκτες λέγονται μέθοδοι των Adams-Moulton.

• Μέθοδοι της μορφής

$$\begin{cases} y^0, \dots, y^{k-1} \text{ δεδομένα} \\ y^{n+k} - y^{n+k-2} = h \sum_{j=0}^k \beta_j f(t^{n+j}, y^{n+j}), \quad n=0, \dots, N-k \end{cases}$$

$$y^{n+k} - y^{n+k-2} = h \sum_{j=0}^k \beta_j f(t^{n+j}, y^{n+j}), \quad n=0, \dots, N-k$$

Λέγονται μέθοδοι Nyström για $b_k=0$ και μέθοδοι των Milne-Simpson για $b_k \neq 0$.

Ευστάθεια

Υπόθεση: $f: [a, b] \times \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ και ικανοποιεί τη συνθήκη του Lipschitz ως προς y .

Ορισμός: (Ευσταθία)

Μια πολυώνυμική μέθοδος λέγεται ευσταθής, αν για ακολουθίες

$$(2) \left\{ \begin{array}{l} y^0, \dots, y^{k-1} \text{ δεδομένα} \\ \end{array} \right.$$

$$\left[\alpha_k y^{n+k} + \dots + \alpha_0 y^n = h [\beta_k f(y^{n+k}, y^{n+k}) + \dots + \beta_0 f(y^n, y^n)] \right]$$

και

$$(3) \left\{ \begin{array}{l} z^0, \dots, z^{k-1} \text{ δεδομένα} \\ \end{array} \right.$$

$$\left[\alpha_k z^{n+k} + \dots + \alpha_0 z^n = h [\beta_k f(z^{n+k}, z^{n+k}) + \dots + \beta_0 f(z^n, z^n)] \right], \quad n=0, \dots, N/k,$$

Ισχύει

$$\max_{0 \leq n \leq N} |y^n - z^n| \leq C' \max_{0 \leq j \leq k-1} |y^j - z^j|$$

με μια σταθερά C' ανεξάρτητη του h και των y^n, z^n (που μπορεί να εξαρτάται από την f)

Ορισμός: (Συνθήκη των ριζών)

Λέμε ότι η πολυώνυμική μέθοδος (1) ικανοποιεί τη συνθήκη των ριζών, αν το χαρακτηριστικό της πολυώνυμο p ,

$$p(z) = \alpha_k z^k + \dots + \alpha_0,$$

ικανοποιεί τη συνθήκη των ριζών, δηλαδή

- $p(z) = 0 \Rightarrow |z| \leq 1$
- $p(z) = p'(z) = 0 \Rightarrow |z| < 1$

(δηλαδή όλες οι ρίζες του p ανήκουν στο μοναδιαίο δίσκο στο μιγαδικό επίπεδο με κέντρο την αρχή των αξόνων και οι πολλαπλές εξ' αυτών βρίσκονται στο εσωτερικό του.)

- Είναι εύκολο να δει κανείς χρησιμοποιώντας γνώσεις από τη θεωρία των εξισώσεων διαφορών ότι η συνθήκη των ριζών είναι αναγκαία για την ευσταθία.

• Θα αποδείξουμε ότι είναι και ικανή.

→ Χρήσιμο βοηθητικό αποτέλεσμα για ευστάθεια και εκτίμηση σφάλματος των πολυβηματικών μεθόδων. ←

Πρόταση: Έστω ότι η k -βηματική μέθοδος (1) ικανοποιεί τη συνθήκη των ριζών.

Έστω $\lambda^n, n=0, \dots, N-k$, δεδομένες σταθερές, και έστω $b_i^n, i=0, \dots, k, n=0, \dots, N-k$ δεδομένοι αριθμοί τ.ω.

$|b_i^n| \leq B < \infty$. Για $h = \frac{b-a}{N}$ θεωρούμε την εξίσωση διαφορών

$$a_k \psi^{n+k} + \dots + a_0 \psi^n = h(b_k^n \psi^{n+k} + \dots + b_0^n \psi^n) + \lambda^n, n=0, \dots, N-1$$

Τότε υπάρχει $h_0 > 0$ τ.ω για $h \leq h_0$ να ισχύει

$$\max_{0 \leq n \leq N} |\psi^n| \leq C \left[N \max_{0 \leq n \leq N-k} |\lambda^n| + \max_{0 \leq j \leq k-1} |\psi^j| \right],$$

όπου C μια σταθερά ανεξάρτητη των h, λ^n, ψ^n, N και b_i^n (που εξαρτάται από τα $b-a, h_0$ και B).

Πρόταση: Αν μια μέθοδος ικανοποιεί τη συνθήκη των ριζών, τότε είναι ευσταθής.

Απόδειξη

Θέτουμε $\psi^j := y^j - z^j, j=0, \dots, N$

και αφαιρούμε την (3) από την (2), οπότε παίρνουμε

$$(1) \quad a_k \psi^{n+k} + \dots + a_0 \psi^n = h \left\{ b_k [f(t^{n+k}, y^{n+k}) - f(t^{n+k}, z^{n+k})] + \dots + b_0 [f(t^n, y^n) - f(t^n, z^n)] \right\}$$

Θέτουμε

$$y^m := \begin{cases} \frac{f(t^m, y^m) - f(t^m, z^m)}{y^m - z^m}, & \text{για } z^m \neq y^m \\ 0, & \text{διαφορετικά} \end{cases}$$

και γράφουμε την (4) στην μορφή

$$\alpha_k \psi^{n+k} + \dots + \alpha_0 \psi^n = h (\beta_k g^{n+k} \psi^{n+k} + \dots + \beta_0 g^n \psi^n),$$

ή
με $\beta_i^n = \beta_i g^{ni}$, $i=0, \dots, k$, $n=0, \dots, N-k$,

$$\alpha_k \psi^{n+k} + \dots + \alpha_0 \psi^n = h (\beta_k^n \psi^{n+k} + \dots + \beta_0^n \psi^n), \quad n=0, \dots, N-k.$$

Τώρα

$$|g^n| \leq L, \text{ οπότε } |\beta_i^n| \leq L \max_j |\beta_j| = B$$

Επομένως, σύμφωνα με την προηγούμενη Πρόταση (με $\lambda^m = 0$) έχουμε

$$\max_{0 \leq n \leq N} |\psi^n| \leq G \max_{0 \leq j \leq k-1} |\psi^j|$$

ή

$$\max_{0 \leq n \leq N} |y^n - z^n| \leq G \max_{0 \leq j \leq k-1} |y^j - z^j|$$

• Τρίτη ακριβείας, συνέπεια και σύγκριση ποσοθηματικών μεθόδων •

Το μέγεθος

$$\rho^n = \alpha_k y(t^{n+k}) + \dots + \alpha_0 y(t^n) - h [\beta_k f(t^{n+k}, y(t^{n+k})) + \dots + \beta_0 f(t^n, y(t^n))]$$

$$= \sum_{j=0}^k [\alpha_j y(t^{n+j}) - h \beta_j f(t^{n+j}, y(t^{n+j}))]$$

λέγεται τοπικό σφάλμα ή σφάλμα συνέπεια της μεθόδου

Το ρ^n είναι ένα μέγεθος της ακριβείας της ακριβούς λύσης να ικανοποιήσει την αριθμητική μέθοδο.

Επειδή $f(t^{n+j}, y(t^{n+j})) = y'(t^{n+j})$ το ρ^n γράφεται ως

$$\rho^n = \sum_{j=0}^k [\alpha_j y(t^{n+j}) - h \beta_j y'(t^{n+j})]$$

δηλαδή το ρ^n εκφράζεται συναρτήσει της y μόνο (η f δεν υπεισέρχεται).

Ορισμός: (Τάξη ακρίβειας πολυβημιακής μεθόδου)

Έστω $y: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ μια τυχαία, αρκετά ομαλή συνάρτηση.
Τάξη ακρίβειας της μεθόδου (1), λέγεται ο μεγαλύτερος ακέραιος p τω

$$\max_{0 \leq n \leq N-k} |\rho^n| \leq C(y) \cdot h^{p+1},$$

με σταθερά $C(y)$ ανεξάρτητη τω h

Ερώτημα: Πως προσδιορίζουμε το p ;

↓

Αναπτύσσουμε ως $y(t^{n+j})$ και $y'(t^{n+j})$ κατά Taylor ως προς το σημείο t^n και παίρνουμε

$$\rho^n = C_0 y(t^n) + C_1 h y'(t^n) + C_2 h^2 y''(t^n) + \dots$$

με σταθερές C_i εφάρτιμενες μόνο από τα α_i και β_i .

Η τάξη ακρίβειας της μεθόδου είναι ακριβώς p , αν και μόνο αν,

$$C_0 = C_1 = \dots = C_p = 0 \quad \text{και} \quad C_{p+1} \neq 0$$

Οι σταθερές C_i δίνονται από τις τόνους

$$C_0 = \alpha_0 + \alpha_1 + \dots + \alpha_k$$

$$C_1 = \alpha_1 + 2\alpha_2 + \dots + k \cdot \alpha_k - (\beta_0 + \dots + \beta_k)$$

και

$$C_j = \frac{1}{j!} \cdot (a_1 + 2^j a_2 + \dots + k^j a_k) - \frac{1}{(j-1)!} \cdot (b_1 + 2^{j-1} b_2 + \dots + k^{j-1} b_k),$$

$j = 2, 3, \dots$

Η μέθοδος λέγεται ευνεμής, αν (η τάξη ακριβείας) $p \geq 1$.
Αυτό συμβαίνει, αν και μόνο αν $C_0 = C_1 = 0$,

επαρά

$$\textcircled{*} \begin{cases} a_0 + a_1 + \dots + a_k = 0 \\ a_1 + 2a_2 + \dots + ka_k = b_0 + b_1 + \dots + b_k \end{cases}$$

Χαρακτηριστικό πολυώνυμο:

$$p(z) = a_k z^k + \dots + a_0 \quad \rightsquigarrow \quad p'(z) = k a_k z^{k-1} + \dots + a_1$$

Εισάγουμε και το σ ,

$$p'(1) = a_1 + 2a_2 + \dots + ka_k$$

$$\sigma(z) = b_k z^k + \dots + b_0$$

Τότε

η $\textcircled{*}$ γράφεται στη μορφή

$$\boxed{\begin{cases} p(1) = 0 \\ p'(1) = \sigma(1) \end{cases}}$$

Μπορεί να αποδειχθεί ότι αν μια παρατηρητική μέθοδος συγκρίνει, τότε είναι ευσταθής και ευνεμής.

Θα αποδείξουμε ότι ισχύει και το αντίστροφο.

Θεώρημα (εκτίμηση σφάλματος πολυβηματικής μεθόδου)

Έστω ότι η k -βηματική μέθοδος είναι ευσταθής και έχει τάξη ακρίβειας $p \geq 1$. Αν $y \in C^{p+1}[a, b]$ η λύση του ΠΑΤ, τότε υπάρχει $h_0 > 0$ τ.ω. για $0 < h \leq h_0$ να ισχύει

$$\textcircled{A} \quad \max_{0 \leq n \leq N} |y(t^n) - y^n| \leq C \left[\max_{0 \leq j \leq k-1} |y(t^j) - y^j| + h^p \max_{a \leq t \leq b} |y^{(p+1)}(t)| \right]$$

με σταθερά C ανεξάρτητη των h, N και y .

Απόδειξη

Ρωτάουμε την (2) στην μορφή

$$\textcircled{5} \quad \alpha_k y(t^{n+k}) + \dots + \alpha_0 y(t^n) = h \left[\beta_k f(t^{n+k}, y(t^{n+k})) + \dots + \beta_0 f(t^n, y(t^n)) \right] + \tau^n$$

Θέτουμε $e_j := y(t^j) - y^j$, $j=0, \dots, N$, και αφαιρούμε την (1) από την (5), οπότε παίρνουμε:

$$\alpha_k \varepsilon^{n+k} + \dots + \alpha_0 \varepsilon^n = h \left\{ \beta_k [f(t^{n+k}, y(t^{n+k})) - f(t^{n+k}, y^n)] + \dots \right.$$

$$\left. + \beta_0 [f(t^n, y(t^n)) - f(t^n, y^n)] \right\} + \tau^n$$

Με $g^m := \begin{cases} \frac{f(t^m, y(t^m)) - f(t^m, y^m)}{y(t^m) - y^m} \cdot \varepsilon^m, & \text{για } \varepsilon^m \neq 0 \\ 0, & \text{για } \varepsilon^m = 0. \end{cases}$

η προηγούμενη σχέση γράφεται ως

$$\alpha_k \varepsilon^{n+k} + \dots + \alpha_0 \varepsilon^n = h (\beta_k g^{n+k} \varepsilon^{n+k} + \dots + \beta_0 g^n \varepsilon^n) + \tau^n, \quad n=0, \dots, N-k.$$

Προφανώς $|g^m| \leq L$.

Επομένως, με $\tilde{b}_i^n = \beta_i g^{ni}$ έχουμε

$$\max_{i, n} |\tilde{b}_i^n| \leq L \max_i |\beta_i| = B < \infty$$

Με αυτόν τον συμβολισμό έχουμε

$$a_k \varepsilon^{nk} + \dots + a_0 \varepsilon^n = h (b_k^n \varepsilon^{nk} + \dots + b_0^n \varepsilon^n) + \rho^n, \quad n=0, \dots, N$$

Επομένως, σύμφωνα με την Πρόταση 4.1, έχουμε

$$\max_{0 \leq n \leq N} |y(t^n) - y^n| \leq G \left[N \max_{0 \leq n \leq N-k} |\rho^n| + \max_{0 \leq j \leq k-1} |\varepsilon^j| \right]$$

\downarrow
 $= G h^{p+1}$

$$\leq \tilde{G} \left[h^p + \max_{0 \leq j \leq k-1} |\varepsilon^j| \right]$$

που είναι η φράση που
επισημαίνεται (A).

Επίπλοια: Πως υπολογίζουμε τις ακριβείς προσεγγίσεις y^1, \dots, y^{k-1}
έτσι ώστε η (A) να δίνει

$$\textcircled{B} \quad \max_{0 \leq n \leq N} |y(t^n) - y^n| \leq \hat{G} h^p;$$

Απάντηση:

Πχ. θέτουμε $y^0 = y_0$,

και υπολογίζουμε τα y^1, \dots, y^{k-1} με μια μέθοδο RK με
τάξη ακριβείας $p-1$ (αυτό αρκεί γιατί η μέθοδος εφαρμόζεται
μόνο $k-1$ φορές)

Τότε έχουμε

$$\max_{0 \leq j \leq k-1} |\varepsilon^j| \leq G h^p \quad \text{και η (A) δίνει το } \textcircled{B}.$$

Μέγιστη τάξη ακριβείας ευριστάς k -βηφιακής μεθόδου:

$$p = \begin{cases} k+1, & \text{για περιττό } k \\ k+2, & \text{για άρτιο } k. \end{cases}$$

Όλες αυτές οι μέθοδοι είναι πεπερασμένες.

Μέγιστη τάξη ακριβείας απείρου k -βηφιακής μεθόδου:

$$p = k.$$

* Πολυγωνιακή μέσος A εσωτερής \Rightarrow τριγωνική ακριβείας ≤ 2 !